

Länstyrelsen
Örebro län

Michael Andersson
Direkt: 019-19 35 60
michael.andersson@t.lst.se

BESLUT
2006-04-18

Dnr: 5112-02577-2004

Länstyrelsens i Örebro län beslut med föreskrifter angående bildande av naturreservatet Kopparbergs äng i Askersunds kommun

BESLUT

Med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken (1998:808) förklarar Länstyrelsen del av Kopparberg 1:12 i Askersunds kommun som naturreservat. Reservatet har den avgränsning som framgår av bifogad beslutskarta och med de gränser som slutligen utmärks i fält.

Naturreservatets namn skall vara Kopparbergs äng.

Bilagor:
1. Beslutskarta
2. Skötselplan
3. Hur man överklagar
4. Konsekvensutredning

Syfte med reservatet

1) Bevara biologisk mångfald

Reservatet syftar till att bevara djur, växter och svampar som är knutna till naturtyperna betesmark, ädellövskog och slätteräng.

2) Skydda, återställa eller nyskapa värdefulla naturmiljöer

Reservatet syftar till att bevara de värdefulla naturmiljöerna betesmark, ädellövskog, och slätteräng, samt återskapa betesmark av igenväxt ängs-
mark.

3) Tillgodose behovet av områden för friluftslivet

Friluftsliv som grundar sig på allemansrätten ska kunna bedrivas i hela reservatet, och besökare ska kunna se och uppleva områdets typiska livsmiljöer och arter.

Föreskrifter

För att tillgodose syftet med naturreservatet förordnar Länsstyrelsen, med stöd av 7 kap. 5, 6 och 30 §§ miljöbalken samt 3§ förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m., att nedan angivna föreskrifter samt vård- och förvaltningsbestämmelser ska gälla för naturreservatet.

A. Föreskrifter enligt 7 kap. 5 § miljöbalken om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden inom naturreservatet

Det är förbjudet att

1. Avverka, gallra, röja eller utföra annan skogsvårdande åtgärd,
2. kultivera ängar och naturbetesmarker,
3. kalka, gödsla eller använda kemiska eller biologiska bekämpningsmedel,
4. lägga igen diken,
5. bedriva täkt, tippa eller fylla ut med massor eller avfall, eller annan verksamhet som förändrar området terrängformer,
6. dika eller bedriva annan verksamhet som förändrar området dräneringsförhållanden,
7. uppföra byggnad, mast, antenn eller annan anläggning,
8. anlägga väg eller stig eller anordna upplag,
9. dra fram mark- eller luftledning,
10. uppföra jaktorn, stödutfodra vilt, samt att röja fram nya eller underhålla befintliga siktgator.
11. framföra motorfordon eller arbetsredskap annat än sådant som inte ger skador på mark och vegetation.

Ovanstående föreskrifter ska inte utgöra hinder för förvaltaren eller den förvaltaren utser att utföra de åtgärder som erfordras för reservatets vård och skötsel. Erforderliga skötselåtgärder kommer att läggas fast i skötselplan (bilaga 2 till detta beslut).

Föreskrifterna nr 5-6 och 8 ska inte utgöra hinder mot underhåll av befintlig samfällad väg till Hjärtasjön, fastställd i laga skifte på Kopparbergs skifteslag 1852-10-13, akt 218, 219 Lerbäckes socken (Lantmäteriet).

Föreskrifterna ska inte heller utgöra hinder för traditionell husbehovstäkt av lera med handredskap i den samfällda lertäkten. Det erinras om att återupptagande av täkt, som kan komma att väsentligen ändra naturmiljön, skall föregås av samråd enligt 12 kap 6 § miljöbalken.

B. Föreskrifter enligt 7 kap. 6 § miljöbalken om förpliktelse för ägare och innehavare av särskild rätt till fastigheten att tåla visst intrång

Ägare och innehavare av särskild rätt skall tåla att följande anordningar utförs och att följande åtgärder vidtas:

1. gallring, röjning, slåtter och betesdrift,
2. anläggning, utmärkning och underhåll av gångstig,
3. uppsättning av informationstavla vid reservatets entré, samt uppsättning av två skyltar vid två kulturlämningar,
4. utmärkning av naturreservatets yttergränser,
5. undersökningar av djur- och växtarter, samt av mark- och vattenförhållanden.
6. körning med motordrivna fordon i samband med skötselåtgärder,
7. stängsling av betesmarker.

Allt utfallande virke i samband med naturvårdsåtgärder, som utförs med stöd av föreskrifter och skötselplan, tillfaller förvaltaren.

Eventuella markskador som uppstår i samband med skötselåtgärder, ska avhjälpas/åtgärdas av förvaltaren.

C. Ordningsföreskrifter enligt 7 kap. 30 § miljöbalken om rätten att färdas och vistas i naturreservatet samt om ordningen i övrigt inom naturreservatet

Det är förbjudet att:

1. bortföra eller skada döda träd eller träddelar annat än vad som framgår av fastställd skötselplan,
2. plocka kärleväxter eller svampar annat än för eget nyttjande,
3. bedriva insamling av mossor, lavar och insekter eller andra ryggradslösa djur.

Ovanstående ordningsföreskrifter ska inte utgöra hinder för förvaltaren eller den förvaltaren utser att utföra de åtgärder som erfordras för reservatets vård och skötsel. Erforderliga skötselåtgärder kommer att läggas fast i skötselplan (bilaga 2 till detta beslut).

Föreskrift nr 1 ska inte utgöra hinder mot underhåll av befintlig samfällig väg till Hjertasjön eller mot traditionell husbehovstäkt i befintlig samfällig lertäkt.

Enligt 7 kap. 30 § miljöbalken skall ordningsföreskrifterna gälla omedelbart, även om de överklagas.

Dessa föreskrifter träder i kraft den 25 maj 2006.

Upplysning om övriga förhållanden och lagstiftning som påverkar reservatsområdet

Vid den samfälliga vägens slut öster om Ropudden har de ingående samfällighetsdelägarna sedan länge nyttjat stranden som båtland. Detta båtland är inte en registrerad samfällighet eller nyttjanderätt enligt Lantmäteriet. Länsstyrelsen bedömer att detta begränsade nyttjande har ringa betydelse för bevarandet av reservatets naturvärden. Länsstyrelsen har inget ansvar för strandens användbarhet som båtläge.

Utöver reservatsföreskrifterna råder strandskydd enligt 7 kap §§ 13-18 miljöbalken. Strandskyddet omfattar land- och vattenområdet intill 100 meter från strandlinjen vid normalt medelvattenstånd. Inom strandskyddsområdet får t ex inte nya byggnader uppföras. Inte heller får andra anläggningar eller anordningar utföras, som hindrar eller avhåller allmänheten från att beträda ett område där den annars skulle ha fått färdas fritt, eller som väsentligen försämrar livsvillkoren för djur- eller växtarter.

Fastställande av skötselplan

Med stöd av förordningen (1998: 1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. fastställer Länsstyrelsen den till beslutet fogade skötselplanen för naturreservatet (bilaga 2).

Uppgifter om naturreservatet

Namn:	Kopparbergs äng
Län:	Örebro län
Kommun:	Askersund
Församling:	Lerbäck
Fastigheter:	Kopparberg 1:12, Kopparberg 1:8; andelar i samfällid väg och lertäkt: Kopparberg 1:4, 1:6, 1:8, 1:12 och Önnabo 2:2
Lägesbeskrivning:	16 km NO Zinkgruvan, Askersunds kn
Ekon. kartblad:	9F6d, 9F6e
Naturgeogr. region:	Skogslandskapet Tiveden-Tylöskogen-Kolmården
Areal:	14,4 hektar, varav 3 hektar produktiv skogsmark, 10,4 hektar betesmark, 0,2 hektar slättermark, 0,8 ha hässle
Markägarkategori:	Fyra enskilda ägare och ett aktiebolag.
RegDOS-id:	2881
Förvaltare:	Länsstyrelsen

Reservatets förvaltning utförs i samråd med markägaren till Kopparberg 1:12. Kontakt tas med markägaren senast en månad före planerad åtgärd.

REDOGÖRELSE FÖR ÄRENDET

Kopparbergs ängs naturvärden uppmärksammades redan 1924 av Örebro-botanisten Edvard Broddesson, som beskrev områdets kärlväxtflora i ett manus till en aldrig utgiven bok om Närkes flora. Sven Stenberg återinventerade Kopparbergs äng i början av 1950-talet och beskrev floran i Örebro läns naturskyddsförenings årsskrift 1955. Området har därefter omnämnts i diverse inventeringar och rapporter utgivna av Länsstyrelsen. I augusti 1968 bedömdes området som intressant för bildande av naturreservat av Länsstyrelsen. En diskussion inleddes därför med ägarna till fastigheterna Kopparberg 1:12 och Kopparberg 1:4. Diskussionen ledde inte till reservatsbildning.

I början av 1990-talet inventerades området av Skogsvårdsstyrelsen, som bedömde att ädellövsbogen var nyckelbiotop.

Under 1999 initierades åter en diskussion om naturreservat, denna gång av ägaren till Kopparberg 1:12 som väckte Länsstyrelsens intresse för att gå vidare med ett förslag till Naturvårdsverket.

Under år 2000 beslöt regeringen att det berörda området på Kopparberg 1:12 skulle anmälas till Natura 2000 med ägarens godkännande. I samband med anmälningen kontaktade Länsstyrelsen även ägaren till Kopparberg 1:4, för att undersöka möjligheten att ta med hela det ur naturvårdssynpunkt intressanta området i Natura 2000.

Efter några års väntan beslöt Naturvårdsverket 2004 att garantera finansieringen vid bildandet av naturreservatet Kopparbergs äng. En förnyad kontakt togs med ägaren till Kopparberg 1:4 för att undersöka möjligheten att låta reservatet omfatta båda fastigheterna. Värdering utfördes för båda fastigheterna, men förhandlingarna kom endast att beröra Kopparberg 1:12.

Under arbetet uppmärksammades att det av förvaltningsmässiga skäl vore önskvärt att ta med en liten del av Kopparberg 1:8 i reservatet. Även en liten samfällid lertäkt togs med i reservatet av praktiska skäl. En väg genom reservatet till sjöstranden är även den samfällid. Kontakt angående samfälligheterna togs med samtliga berörda markägare under 2005. Alla berörda delägare var positiva till att låta samfälligheterna ingå i reservatet, med de i detta beslut angivna undantagen från föreskrifterna.

Under 2004 och 2005 fördes en diskussion mellan Länsstyrelsen och markägaren till Kopparberg 1:12 om avgränsningen av reservatet, om reservatets föreskrifter och naturvårdens inriktning i reservatet. Under våren och sommaren 2005 fördes förhandlingar om upplåtelse av mark och ekonomisk ersättning med berörda markägare. Ärendet sändes på remiss till samtliga berörda sakägare under mars 2006. Ett möte med sakägare och grannar till det blivande reservatet hölls den 27 mars i Kopparberg, då synpunkter inhämtades. Avtal om inträngsersättning tecknades av markägarna och Länsstyrelsen i april 2006. Samråd med kommunen genomfördes under 2005. Bergsstaten har meddelat att man inte har något att erinra mot naturreservatets bildande.

SKÄLEN FÖR BESLUTET

Kopparbergs äng är en rest av ett idag svunnet kulturlandskap, som markägaren har vinnlagt sig om att återställa och bibehålla. Området är, trots igenväxning under lång tid, rikt på sällsynta och minskande arter som är knutna till det gamla kulturlandskapet. Det är arter som är beroende eller gynnade av en föråldrad och försvinnande markanvändning, framför allt av slätter och bete på naturliga (icke kultiverade) gräsmarker.

I Kopparbergs äng finns även ett naturligt inslag av ädla lövträd. Gamla ädellövträd och död lövved är av särskilt värde för den biologiska mångfalden i södra Sverige. Förekomsten av ett stort skogliga signalarter i Kopparbergs äng indikerar en lång kontinuerlig förekomst av gamla ädellövträd. Den långa kontinuiteten är sannolikt orsaken till förekomsten av ett stort antal, på bark växande, rödlistade lavar. Dessutom bidrar områdets många källor till en lokalt hög luftfuktighet, vilket är gynnsamt för många hotade arter av lavar, mossor och svampar som växer på träd och död ved.

De särskilda naturvärden som här beskrivits, skulle vid normalt jord- och skogsbruk gå förlorade. Markägaren har inte möjlighet att ensam vidmakthålla skötseln. För att uppnå ett långsiktigt säkerställande av dessa naturvärden, är det nödvändigt att området förklaras som naturreservat och ges en skötsel som påminner om självhushållets markanvändning i modern tid. Hydrologin bevaras genom reservatsbildning opåverkad.

Förutsättningarna att bevara områdets biologiska mångfald och livsmiljöer bedöms som goda om skötselmålen uppfylls, i enlighet med bifogad skötselplan. Hävden av betes- och slåttermark upprätthålls. Den framtida förekomsten av lövträd säkerställs genom de skötselinsatser som föreslås. Den interna dynamiken i ädellövskogen kommer att bidra till fortsatt leverans av lövträd och död ved.

Beslutet följer riktlinjerna för prioritering av naturreservatsskydd och Sveriges internationella åtaganden om skydd av den biologiska mångfalden, samt Sveriges miljökvalitetsmål.

Beslutet strider inte mot kommunal översiktsplan eller detaljplan och är därmed förenligt med 7 kap. 8 § miljöbalken.

Beslutet är inte i konflikt med koncessioner eller undersökningstillstånd för gruvnäringen, enligt den information Länsstyrelsen fått av Sveriges geologiska undersökning.

Det aktuella området utgör Natura 2000-område och anses därigenom som riksintresse för naturvården. Området berörs inte av något annat riksintresse. Beslutet är därför förenligt med hushållningsbestämmelserna i 3 och 4 kapitlet miljöbalken.

Vid en avvägning, enligt 7 kap 25 § miljöbalken, mellan allmänna och enskilda intressen bedömer Länsstyrelsen att den inskränkning i enskild rätt att

använda mark och vatten som beslutet om naturreservat innebär inte går längre än vad som krävs för att syftet med naturreservatet ska tillgodoses.

Detta beslut kan överklagas. (Se bilaga 4.)

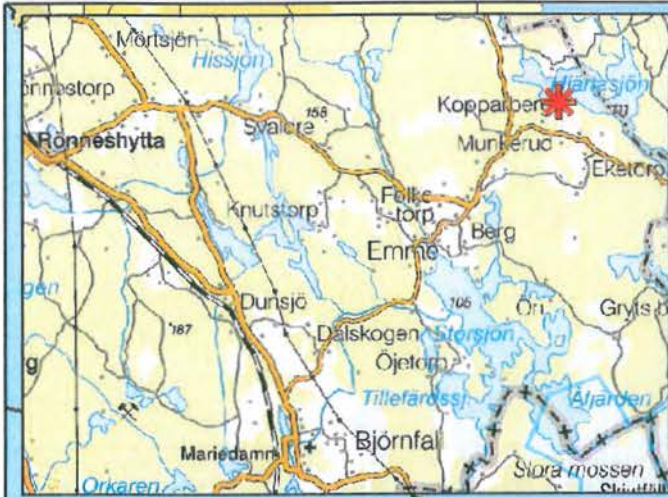
Beslut i detta ärende har fattats av Länsstyrelsens styrelse. I beslutet deltog landshövding Sören Gunnarsson jämte ledamöterna Göran Arveståhl, Inger Högström-Westerling, Ewa-Leena Johansson, Sören Larsson, Mårten Blomquist, Massimo Montanari, Bo Rudolfsson och Anna Ågerfalk.

I den slutliga handläggningen av ärendet deltog enhetschef Magnus Eklund, länsassessor Christina Hjulström, antikvarie Kenneth Andersson samt föredragande naturvårdshandläggare Michael Andersson

Sören Gunnarsson

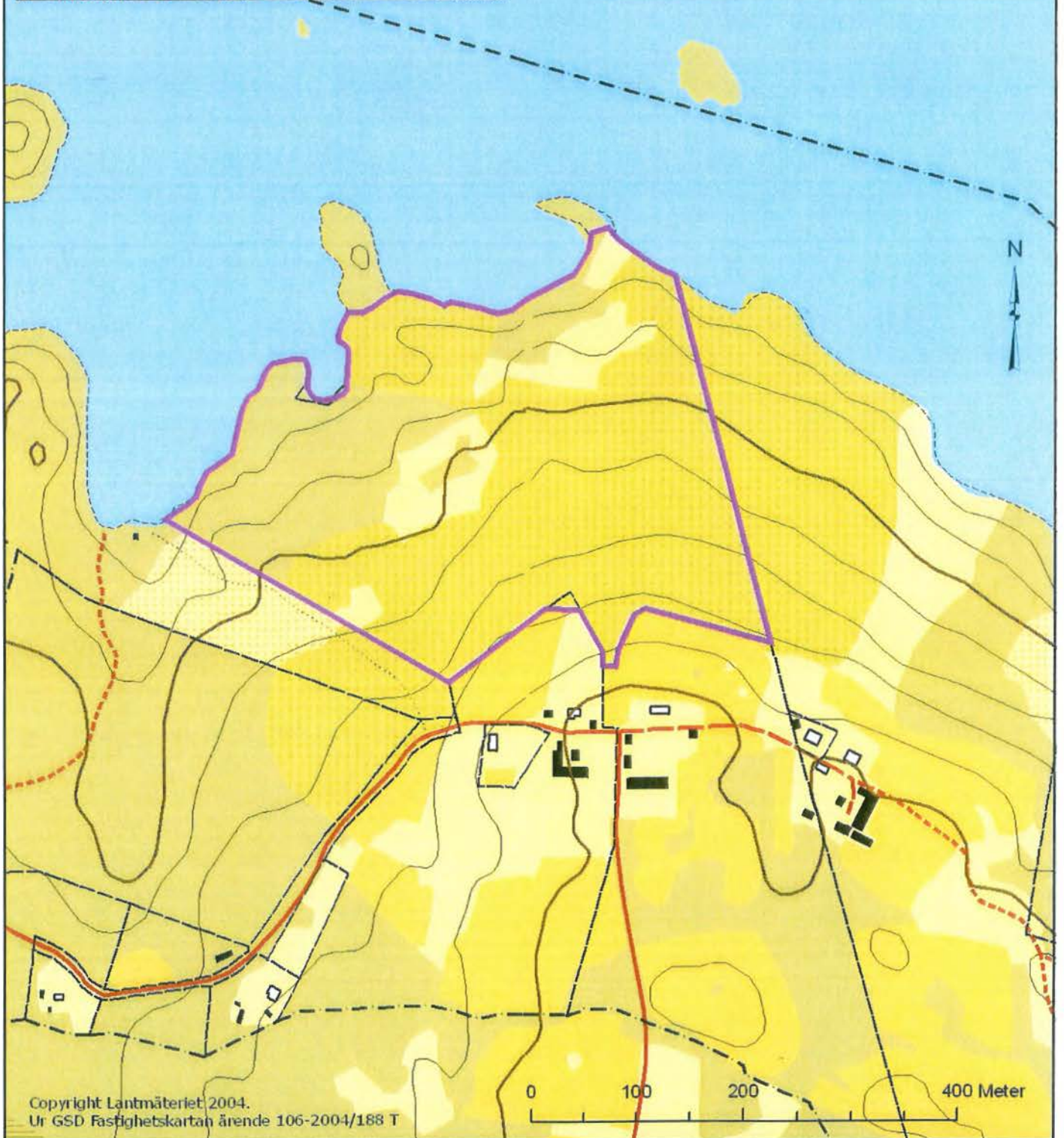
Michael Andersson

Sändlista har ej scannats

Bilaga till Länsstyrelsens
beslut 2006-04-18
Dnr 5112-02577-2004
Naturreservatet
KOPPARBERGS ÄNG
Utdrag ur digital
fastighetskarta

 Reservatsgräns

Bilaga 3.

Hur man överklagar Länsstyrelsens beslut

Om ni vill överklaga detta beslut skall Ni skriva till Länsstyrelsen. Tala i brevet om vilket beslut Ni överklagar, t ex genom att ange beslutets diarienummer. Tala också om vilken ändring i beslutet Ni vill ha.

Länsstyrelsen måste ha fått överklagandet inom tre veckor från den dag Ni fick del av beslutet, annars kan överklagandet inte prövas.

Om Länsstyrelsen inte själv ändrar beslutet på det sätt Ni begärt sänder Länsstyrelsen överklagandet vidare till regeringen (miljödepartementet).

Om Ni vill ha ytterligare upplysningar kan Ni vända Er till Länsstyrelsen, tel 019-19 30 00.

Bilaga 4.

KONSEKVENSANALYS

Konsekvensutredning enligt 27§ verksförordningen (1995:1322) av förslag till föreskrifter för naturreservatet Kopparbergs äng i Askerunds kommun

Bakgrund

Länsstyrelsen avser att besluta om att bilda naturreservatet Kopparbergs äng. Enligt 27 § verksförordningen ska Länsstyrelsen göra en konsekvensutredning av de föreslagna föreskrifterna. Länsstyrelsen har gjort en konsekvensutredning av de föreskrifter som har karaktären av normföreskrifter, dvs. de som riktar sig till allmänheten.

Konsekvensutredning

Syftet med föreskrifterna

Föreskrifterna för området innehåller tre bestämmelser för allmänheten. Syftet är att trygga ändamålet med reservatet så att skador på naturvärdena inte uppstår.

Effekter

Påverkan på allmänhetens friluftsliv bedöms vara begränsad.

Kostnader

Påverkan på allmänhetens friluftsliv bedöms inte medföra några kostnader för vare sig allmänheten, markägaren eller kommunen.